

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 658

van **ALLESSIA CLAES**

datum: 2 juni 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Maatwerkbedrijven - Bezettingsgraad

Op 1 januari 2019 trad de regelgeving rond collectief maatwerk in werking. Het decreet richt zich naar personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die nood hebben aan een specifieke begeleiding en ondersteuning. De doelgroepwerknemers in een maatwerkbedrijf of -afdeling worden sterk omkaderd door een team van gekwalificeerde begeleiders.

Een belangrijke voorwaarde voor een maatwerkbedrijf is dat minstens 65% van de werknemers een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Afhankelijk van de noden van de doelgroepwerknemers ontvangen de maatwerkbedrijven een bijkomende ondersteuning. Het Departement Werk en Sociale Economie (WSE) volgt dit op.

Daarnaast moeten de maatwerkbedrijven op jaarbasis 90% van het totaalaantal jobs voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt effectief invullen om de nodige subsidies te krijgen. Naar aanleiding van de coronacrisis werd die regel echter opgeschort en volgt er dus geen automatische vermindering van de middelen.

1. Graag een overzicht van het toegekende contingent en de effectief werkzame personeelsleden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (doelgroepwerknemers) en omkadering per maatwerkbedrijf. Graag ontvang ik een overzicht van de doelgroepwerknemers ten opzichte van alle werknemers (percentage), in voltijdsequivalenten (vte's) als het effectief aantal personeelsleden.
2. Graag een overzicht van de bezettingsgraad per jaar en per maatwerkbedrijf sinds 2019 tot en met 2023.
3. Hoeveel maatwerkbedrijven halen de voorwaarde van 65% doelgroepwerknemers niet? Welke maatwerkbedrijven hebben de erkenning verloren door het niet behalen van de voorwaarde van 65%? Graag een overzicht per jaar en per provincie.
4. Hoeveel maatwerkbedrijven halen de bezettingsgraad van 90% niet? Welke maatwerkbedrijven hebben subsidies verloren door het niet behalen van die doelstelling?
5. Voor hoeveel maatwerkbedrijven werd sinds 2019 de erkenning ingetrokken? Graag een overzicht van deze maatwerkbedrijven per jaar en de reden waarom de erkenning werd ingetrokken.
6. Hoe evalueert de minister deze cijfers?
7. Welke impact heeft de coronacrisis gehad op deze cijfers?

ANTWOORD

op vraag nr. 658 van 2 juni 2023

van **ALLESSIA CLAES**

1. In bijlage 1 vindt u per toekenning het contingent van doelgroepwerknemers, het ingevuld contingent, het aantal begeleiders en de verhouding tussen beiden. Ik heb gekeken naar 2021. De gegevens van de begeleiding worden immers pas opgevraagd in het derde kwartaal van het jaar volgend op het werkingsjaar. De gegevens voor 2022 zijn dus nog niet beschikbaar. Voor de verhouding van de doelgroepwerknemers ten opzichte van het totaal aantal werknemers, verwijs ik naar punt 3 in dit antwoord.

Ik stel vast dat over alle toekenningen heen de begeleidingsverhouding naar één vijfde neigt, wat volgens mij inhoudt dat de doelgroepwerknemers binnen de maatwerkbedrijven goed opgevolgd en begeleid worden.

2. Ik bezorg u een overzicht van de bezettingsgraad per toekenning vanaf 2019-K1 tot en met 2022-K4 in termen van doelgroepwerknemers. Van 2023 kan ik u nog geen bezettingsgraad bezorgen. Het eerste kwartaal wordt pas in de loop van juni berekend. De reden hiervoor is terug te vinden in de authentieke data (DMFA-aangiften) die gebruikt worden. De data voor het eerste kwartaal van 2023 zijn pas in juni beschikbaar.

U zal in de cijfers merken dat de maatwerksector een sector in beweging is. Die beweging wordt door de sector zelf gestuurd door fusies tussen verschillende maatwerkbedrijven.

Als ik kijk naar de totale bezetting in de maatwerkbedrijven, dan kan ik niet anders dan vaststellen dat er een positieve evolutie in de cijfers merkbaar is. Niet alleen is het contingent toegenomen in de overschouwde periode, ook in termen van invullingsgraad stel ik een toename vast. Deze dubbele toename leidt me ertoe om te zeggen dat het Vlaams beleid een onbetwistbare positieve impact heeft op de tewerkstelling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

3. In bijlage 3 bezorg ik u een overzicht met de doelgroepwerknemers ten opzichte van het totaal aantal werknemers per onderneming dat met enige voorzichtigheid moet worden gelezen. Het departement Werk en Sociale Economie beschikt vanuit de subsidieregelgeving 'maatwerk bij collectieve inschakeling' immers niet over een machtiging om de tewerkstellingsgegevens op labelniveau structureel op te volgen. Gezien enkel de tewerkstelling van de doelgroepwerknemer de subsidiecomponenten stuurt, maken enkel de gegevens van het aantal doelgroepwerknemers deel uit van de structurele gegevensverwerking, terwijl de gegevens rond begeleiding voorwerp uitmaken van een jaarlijkse bevraging. Het departement heeft niet de machtiging om de tewerkstelling van andere personeelsleden structureel op te volgen.

Zoals meegedeeld in antwoord op uw vraag eind vorig jaar bekijkt het departement WSE de mogelijkheid en gaat ze wel na hoe ze via de RSZ-databank een dataontsluiting op niveau van het label kan opzetten. In afwachting ervan werd dit voorjaar op niveau van de ondernemingen, volgens KBO-nummer, een onderzoek verricht aan de hand van de beschikbare data in de jaarrekeningen van de ondernemingen. Gezien de jaarrekeningen van 2022 nog niet beschikbaar zijn op de balanscentrale van de Nationale Bank van België (nog niet alle jaarrekeningen zijn

reeds goedgekeurd op de jaarlijkse algemene vergadering) moet ik me ook hier beperken in de tijd.

Wanneer u naar deze cijfers kijkt, moet ik u er ook op wijzen dat bij sommige ondernemingen het percentage zeer laag uitvalt. De reden hiervoor is terug te vinden in het gebruik van de gegevens op ondernemingsniveau (KBO-nummer). Bedrijven nemen het aantal VTE's voor de hele onderneming op in hun jaarrekening, terwijl het maatwerkbedrijf enkel één vestiging binnen de onderneming betreft. De ondernemingen publiceren echter geen aantallen personeelsleden per vestiging. Hierdoor loopt de verhouding soms mank.

Voorts moet ik u er ook op wijzen dat met de opstart van individueel maatwerk de verhouding doelgroepwerknemers ten opzichte van de totaliteit van werknemers is teruggebracht op 55%.

Rekening houdend met de twee bovenstaande opmerkingen, kan ik stellen dat bij een ruime meerderheid van maatwerkbedrijven het aantal doelgroepwerknemers goed is ingevuld, niet alleen wat betreft de invulling van het contingent, maar ook in verhouding tot het totale personeelseffectief van de ondernemingen. De percentages stellen me dan ook algemeen gerust dat de doelstelling, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk helpen, hoofdzakelijk gehaald wordt. De bedrijven waar ondanks alles geen goed resultaat naar boven komt, worden doorgegeven aan de inspectie met de vraag om deze bedrijven van naderbij te bekijken.

4. Het niet behalen van de 90% bezettingsgraad is geen subsidievoorwaarde. Het is een maatregel waarbij, gelet op voor de sector vastgelegde contingent, gestreefd wordt naar een zo efficiënt mogelijke inzet van de overheidsmiddelen. Enkel ingevuld contingent wordt gesubsidieerd. De maatregel om contingent te herverdelen resulteert dus niet in een verlies van subsidies, gezien de terugzetting enkel niet ingevuld contingent als voorwerp heeft.

Voor het behalen van de 90%-grens inzake de bezetting formuleert het besluit van de Vlaamse Regering dat gekeken moet worden naar de invulling op kalenderjaarbasis. De "herverdeling" werd berekend voor 2019, 2020 en 2021. De berekening voor 2022 is lopende. Voor het jaar 2020 werd bij Besluit van de Vlaamse Regering beslist geen herverdeling uit te voeren omwille van de uitzonderlijke economische situatie die veroorzaakt werd door COVID.

In 2019 waren er in totaal 37 vestigingen die samen 263 plaatsen moesten inleveren. Deze plaatsen werden toegevoegd aan de contingenten van 60 andere organisaties. In 2021 tel ik 29 vestigingen, die in totaal 266 plaatsen moesten inleveren. Deze plaatsen werden vervolgens verdeeld over 58 andere organisaties. De berekeningen voor 2022 zijn lopend. De herverdelingen zorgen ervoor dat ons streefdoel om een zo efficiënt mogelijke inzet van de overheidsmiddelen binnen het vastgelegde contingent wordt behaald.

5. Sinds 2019 werd nog geen enkele erkenning van een maatwerkbedrijf ingetrokken. De sector is evenwel in beweging wat leidt tot verschuivingen in verschillende aantallen, echter zonder dat het aantal doelgroepwerknemers in gevaar komt of maatwerkbedrijven teloor gaan.
6. Zie mijn reeds hiervoor gegeven antwoorden.
7. Als u naar de kwartaalcijfers kijkt, dan merkt u dat de tewerkstelling in de eerste twee kwartalen van 2020 terugviel. Dit waren de twee kwartalen van economische stilstand omwille van de COVID-lockdowns. Eens dat de lockdowns voorbij waren, kan u met mij in de cijfers zien dat de tewerkstelling zich in de sector herstelde. COVID heeft dus een tijdelijke impact gehad waarbij de tewerkstelling tijdelijk uitviel, maar deze heeft

zich nadien goed hersteld. De herstel- en ondersteuningsmaatregelen voor de sector en Vlaamse economie in zijn geheel hebben hierbij geholpen.

BIJLAGEN

1. [Begeleiding per toekenning \(maatwerkbedrijven\)](#)
2. [Overzicht bezettingsgraden doelgroepwerknemers in maatwerkbedrijven](#)
3. [Doelgroepwerknemers en totaal aantal werknemers per onderneming](#)